

Verslag excursie Smoddebos op 20 april 2019 FLORON Twente (Wytze Boersma)

De eerste excursie van 2019 van Floristische Werkgroep Twente en FLORON-district 7 ging naar het Smoddebos bij Losser. Hierbij werd het kilometer hok 264 -477 onderzocht. In dit kilometerhok ligt het grootste deel van het Smoddebos, een natuurreservaat.

Het Smoddebos, vroeger Smuddebosch genoemd is één van de bijzondere van Twente die gespaard is gebleven tijdens de ontginningswoede. Een deel van het bos bestaat uit Eiken-Haagbeukenbos, een bostype dat hoofdzakelijk in Zuid-Limburg voorkomt. Het zijn bossen die op zware, slecht doorlatende ondergrond van leem, kleefarde of klei met een sterk schommelende vochttoestand voorkomen. In de zomer droog en 's winters nat. Opvallend is de rijke voorjaarsvegetatie en in het voorjaar de groen gekleurde bosbodem door het massaal voorkomen van Bosanemoon (*Anemone nemorosa*) en Speenkruid (*Ficaria verna* subsp. *verna*).

Vele botanici hebben het Smoddebos in het verleden bezocht. De eerste waarnemer was M.J. Blijdenstein die in 1904, 238 soorten heeft gevonden. In 1944 heeft Victor Westhoff het Smoddebos bezocht. Tijdens de bezetting ('40-'45) was hij in Twente ondergedoken en heeft toen vele waarnemingen gedaan. Eddy Weeda 1975 - 1995 en vanuit de provincie Overijssel Piet Bremer en Marcel Horsthuis hebben het gebied bekeken. Verschillende leden van de FWT hebben vele malen het Smoddebos individueel of in groepsverband bezocht.

Foto 1 Boszegge foto Harry Scheper

De excursie begon vanaf de parkeerplaats van de steenfabriek. Het grasland bij de parkeerplaats werd uitgebreid onderzocht. Hierna de bermen van de Smuddeweg. Daar vonden we Stijf havikskruid (*Hieracium laevigatum*), twee polletjes Gulden boterbloem (*Ranunculus auricomus*) en Kantig hertshooi (*Hypericum maculatum* subsp. *obtusiusculum*).

Hierna bij de kruising rechtdoor, door een bosje waar we de bermen en de slootkanten hebben onderzocht. Naast Bosanemoon en Schaafstro (*Equisetum hyemale*) vonden we Muskuskruid (*Adoxa moschatellina*). Vervolgens door het weiland naar het Smoddebos, waar we onmiddellijk op Boszegge (*Carex sylvatica*) stuitten.

Op het bospad vonden we de eerste Slanke sleutelbloem (*Primula elatior*), Groot heksenkruid (*Circaea lutetiana*), Ruige veldbies (*Luzula pilosa*), beide bosviooltjes: Bleeksporig (*Viola riviniana*) en Donkersporig (*V. reichenbachiana*) en Bloedzuring (*Rumex sanguineus*). Deze laatste wordt niet zo gauw herkend. Het is een soort van de bossen die lijkt op Ridderzuring (*R. obtusifolius*); het blad is wat minder breed en heeft een groene middennerf.

Foto 2 Bloedzuring foto Harry Scheper

Hierna naar het Eiken-Haagbeukenbos. De Bosanemonen en Speenkruid waren uitgebloeid. In de greppels vonden we op diverse plekken Gulden boterbloem met Slanke sleutelbloem. Op het bospad vonden we ook Boswederik (*Lysimachia nemorum*) en Heelkruid (*Sanicula europaea*).

Foto 3 Boswederik foto Harry Scheper

Na dit moois hebben we wat gegeten en zijn we via een kleine omweg teruggegaan naar de parkeerplaats.

Door de 11 deelnemers aan de excursie werden in totaal 163 soorten genoteerd.

Naar verluidt is het Smoddebos overgegaan van Landschap Overijssel naar Natuurmonumenten. Het is een bosreservaat waar geen onderhoud gepleegd wordt. Als een boom omvalt blijft hij liggen. Dit was ook duidelijk te zien aan het groot aantal omgevallen bomen.

Foto 4 Heelkruid foto Harry Scheper

Tot slot bedank ik Ruud voor bemiddeling voor toegang tot de parkeerplaats en overleg met boer voor het betreden van zijn weiland.

Al met al een mooie eerste voorjaarsexcursie onder ideale omstandigheden.

Deelnemers:

Wytze Boersma (coördinatie)

Ruud Kuipers

Harvey Pearson

Andries van Renssen

Harry Scheper

Rutger Scholtens

Jo Schunselaar

Pieter Stolwijk

Ben van Veenen

René de Wilde

Rudi Zielman